

prima instanță: I. Barbacaru
instanța de apel: A. Bostan, Șt. Niță, G. Dașchevici

dosarul nr.3ra-1538/16

Î N C H E I E R E

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Virschi Roman, reprezentat de avocatul Beiu Irina,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Virschi Roman împotriva Consiliului comunal Stăuceni, intervenient accesoriu Frunză Iulia cu privire la contestare actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Virschi Roman și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 14 decembrie 2015 prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a ț ă :

La 02 ianuarie 2014, Virschi Roman a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Stăuceni, intervenient accesoriu Frunză Iulia cu privire la contestare actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 05 aprilie 2013, Consiliul com. Stăuceni a emis decizia nr. 2/38, prin care a modificat proiectul de execuție a construcțiilor de pe str. Biruinței nr. 1, dînsul fiind obligat să ajusteze „șopronul” cu respectarea distanței minime de la hotarul gardului, nu mai puțin de un metru, în conformitate cu legislația în vigoare.

Menționează că nu a fost înștiințat despre data, ora și locul ședinței Consiliului com. Stăuceni, la care a fost adoptată decizia respectivă, iar din acest motiv a fost în imposibilitate să asiste la dezbateri în procesul decizional respectiv și să se asigure personal ca documentele legale prezentate în copii inclusiv, încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2012, Proiectul de Execuție, Raport de constatare tehnico-științifică nr.489 din 21 iulie 2011, necesare pentru rezolvarea legală a situației, au fost examinate și supuse dezbaterii.

Astfel, consideră că a fost încălcat principiul transparenței și dreptul cetățeanului interesat să participe la etapele procesului decizional, stabilit de art. 17 din Lege privind administrația publică locală 436 din 28 decembrie 2006.

Indică că a primit decizia com. Stăuceni nr.2/38 din 05 aprilie 2013, prin intermediul oficiului poștal la 24 aprilie 2013 și considerînd-o neîntemeiată a depus o cerere prealabilă, prin care a solicitat Primăriei com. Stăuceni anularea acesteia, însă nu a primit nici un răspuns.

Drept urmare, s-a adresat în instanța de judecată și prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 18 noiembrie 2013, pe care a recepționat-o la 19 decembrie 2013, acțiunea a fost respinsă pe motiv că nu a fost depusă împotriva organului emitent, ci împotriva Primăria Stăuceni, totodată fiindu-i explicat dreptul de a acționa în judecată autoritatea publică emitentă a deciziei cu care nu este de acord, la caz Consiliul comunal Stăuceni.

La 23 decembrie 2013, în urma adresării personale către Primăria com. Stăuceni, a primit copia procesului-verbal nr.2 al ședinței consiliului din 05 aprilie 2013, ce a stat la baza emiterii deciziei 2/38 din 05 aprilie 2013, din conținutul căruia i-a devenit cunoscut faptul că careva dezbatere pe marginea actelor prezentate de el (încheierea irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2012, Proiectul de Execuție și Raport de constatare tehnico-științifică nr.489 din 21 iulie 2011) în scopul adevărării legalității copertinei, nu au avut loc, actele respective ne fiind examinate și din motive necunoscute fiind ignorate.

Astfel, indică că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2012, a fost confirmată tranzacția de împăcare încheiată între Virschi Roman și Inspekția de Stat în Construcții privind litigiul care se referă la legalitatea construirii copertinei la casa de locuit din str. Biruința 1, com. Stauceni.

Prin urmare, afirmă că Consiliul com. Stauceni nu este în drept să modifice hotărârea judecătorească și documentația de proiect avizată în modul stabilit, deoarece Inspekția de Stat în Construcții și Curtea de Apel Chișinău s-au expus deja anterior la verificarea conformității cu normele legale a construcțiilor situate în intravilanul terenului din str. Biruința 1, din com. Stauceni, mun. Chișinău, inclusiv și referitor la legalitatea copertinei, care este parte integrantă a proiectului.

Sau, Consiliul com. Stăuceni nu este în drept să emită în mod repetat pe aceeași chestiune o altă soluție, ignorând puterea încheierii irevocabile a instanței de judecată, întrucât unul din efectele hotărârilor și încheierilor judecătorești irevocabile face imposibilă o altă apreciere într-un alt proces al faptelor și raporturilor juridice care au fost deja stabilite prin hotărâre/încheiere judecătorească.

Mai indică că documentele în baza cărora au fost efectuate lucrările de construcție - autorizația de construire, certificate de urbanism, proiectul de execuție a casei de locuit din str. Biruința 1 sunt valabile și legale, iar din anul 2010 și pînă în anul 2013, Consiliul com. Stăuceni nu a înainta careva obiecții în acest sens.

Susține că Primăria Stăuceni împreună cu Inspekția de Stat în Construcții sunt responsabile pentru eliberarea și pentru legalitatea certificatului de urbanism și a autorizației de construire și ca urmare, nu este în drept să modifice proiectului de execuție, care este parte integrantă a autorizației, și legalitatea cărui a fost confirmată prin încheiere irevocabilă al Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2013 în baza Tranzacției cu Inspekția de Stat în Construcții.

Astfel, autorizația de construire valabilă este bazată pe proiectul verificat, vizat spre neschimbare, iar autoritatea publică locală nu este în drept să modifice în continuare proiectul de execuție, cu atît mai mult, peste 3 ani după aprobarea lui și finalizarea lucrărilor de construcție montaj în conformitate cu proiectul aprobat și vizat în modul stabilit de lege de persoane competente, inclusiv și a Primăriei com. Stauceni, sau, în caz contrar, organului public local îi revine răspunderea conform legii, pentru adoptarea deciziei în mod retroactiv și cu ignorarea legislației și propriilor decizii adoptate anterior. La fel, organului public local (solidar cu alte instanțe competente) îi revine răspunderea conform legii, pentru eliberarea actelor greșite sau neconforme.

Solicită prelungirea termenului de adresare în instanța de judecată și anularea deciziei Consiliului com. Stăuceni nr. 2/38 din 04 aprilie 2013 și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 27 mai 2014, Virschi Roman, reprezentat de avocatul Beiu Irina, a depus o cerere privind repunerea acțiunii în termenul de prescripție, invocând că a recepționat decizia Consiliului com. Stăuceni nr. 2/38 din 05 aprilie 2013, privind modificarea actului de execuție a casei de locuit a reclamantului din str. Biruința 1, care ultimul a contestat în instanța de judecată la 25 aprilie 2013, fapt ce se confirmă prin Avizul poștal, pe care l-a semnat la momentul recepționării.

La 23 mai 2013, a depus cerere prealabilă care urma să fie examinată de către organul emitent sau ierarhic superior în termen de 30 de zile de la data înregistrării ei, decizia urmînd a fi comunicată imediat.

Însă, decizia emisă pe marginea cereri prelabile nu i-a fost comunicată, iar la 23 iulie 2013, după expirarea termenului pentru examinarea plîngerii prelabile, cu respectarea termenului 30 de zile, care curge de la data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia, s-a adresat în instanța de judecată.

Indică că prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 18 noiembrie 2013, a fost respinsă acțiunea înaintată împotriva Primăria Stăuceni cu privire la anularea deciziei nr. /38 din 05 aprilie 2013, pe motiv că nu a fost depusă împotriva organului emitent, totodată, fiindu-i explicat dreptul de a acționa în judecată autoritatea publică emitentă a deciziei cu care nu este de acord, la caz Consiliul comunal Stăuceni.

Nefiind de acord cu hotărîrea pronunțată la 20 noiembrie 2013 a depus cerere de apel, invocînd că Primăria Stăuceni a încălcat prevederile art. 9 alin. (1) din Legea nr. 190 din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare, care indică că dacă petiția ține de competența altui organ, ea se expediază acestui organ în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării petiției, însă prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2014 cererea de apel a fost respinsă.

Mai susține că după 20 decembrie 2013 a primit un set de documente inclusiv: procesul-verbal al ședinței Consiliului com. Stăuceni, ordinea de zi, rezultatele votării pro și contra, lista consilierilor, iar la 02 ianuarie 2014, s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliul com. Stăuceni, cunoscînd lista consilierilor com. Stăuceni, și conținutul actelor, luate în ziua emiterii deciziei contestate.

Prin urmare, ținînd cont de faptul că prima cerere de chemare în judecată a fost depusă în termen, iar după 20 decembrie 2013 dînsul a primit un set de documente al ședinței Consiliului com. Stăuceni, aflîndu-se încă în primul proces de judecată, avînd în vedere prevederile art. 277 Cod civil, unde cursul prescripției extinctive se întrerupe în cazul intentării unei acțiuni de judecată și art. 6 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, a solicitat admiterea cerinței date și luînd în considerație dreptul persoanei la repunerea în termen, consideră că acțiunea depusă urmează să fie repusă în termenul de prescripție.

Solicită repunerea acțiunii în termenul de prescripție.

La 31 iulie 2014, Virschi Roman, reprezentat de avocatul Beiu Irina, a depus cerere de concretizare a cerințelor solicitînd repunerea în termen a acțiunii, anularea deciziei Consiliului Comunal Stăuceni nr.2/38 din 05 aprilie 2013 și încasarea cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2 800 lei.

Prin încheierea judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 30 iunie 2014, a fost admisă cererea Consiliului com. Stăuceni, reprezentat de avocatul Octavian Pașcan și

cererea Iuliei Frunză, fiind atrasă în proces Iulia Frunză în calitate de intervenient accesoriu.

Prin încheierea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 13 octombrie 2014, acțiunea a fost scoasă de pe rol.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2014, a fost admis recursul declarat de Virschi Roman, casată încheierea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 13 octombrie 2014 și remisă pricina spre examinare în fond în aceeași instanță.

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 14 decembrie 2015, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea cu privire la repunerea în termenul de prescripție, fiind respinsă acțiunea cu privire la contestarea actului administrativ ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție. Totodată, a fost respinsă cererea lui Virschi Roman cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată ca fiind neîntemeiată și a fost încasat din contul lui Virschi Roman în beneficiul Iuliei Frunză suma de 2 500 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2016 a fost respins apelul declarat de Virschi Roman și menținută hotărîrea primei instanțe.

În favoarea concluziei enunțate instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei și prevederile art. 1 alin. (2) 14, 15 alin. (1), 16 alin. (1) și (2) și 17 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ care reglementează cererea prealabilă, procedura de examinare a cererii prealabile, depunerea cererii de chemare în instanța de contencios administrative, și termenele de adresare în instanța de contencios administrativ, art. 267 alin. (1) 279 alin. (1) și (2) Cod civil, care stabilesc termenul general de prescripție extinctivă și repunerea în termenul de prescripție extinctivă și art. 116 alin. (1)-(4) CPC, care prevede repunerea în termen, a conchis că Virschi Roman nu a probat prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 121 și art. 122 CPC faptul că în perioada 24 iunie 2013-23 iulie 2013 a fost în imposibilitatea de a depune cererea de chemare în judecată în instanța judecătorească.

Astfel, instanța de apel a conchis că înaintarea eronată de către Virschi Roman 25 iulie 2013 a acțiunii privind anularea deciziei Consiliului com. Stăuceni nr. 2/38 din 05 aprilie 2013 împotriva pârîtului necorespunzător, Primăriei com. Stăuceni, nu poate fi privită ca o justificare obiectivă a omiterii termenului, deoarece nu confirmă imposibilitatea depunerii în termenii stabiliți de lege de către acesta a acțiunii împotriva pârîtului corespunzător - Consiliul com. Stăuceni în interiorul termenului de prescripție. Or, necunoașterea reglementărilor legale, sau interpretarea eronată a acestora, nu decade orice persoană din obligația de a respecta întocmai Legea.

Iar în consecință instanța de apel a remarcat că faptul înaintării unei acțiuni în instanță în privința unui pârît necorespunzător, nu întrerupe curgerea termenului de prescripție în temeiul .277 alin. (1) lit. a) Cod civil, deoarece întreruperea termenului de prescripție are loc în privința pretențiilor înaintate împotriva pârîtului corespunzător, astfel încât intentarea greșită a acțiunii de anulare a Deciziei Consiliului Local împotriva Primăriei com. Stăuceni, ar putea întrerupe ipotetic termenul de prescripție doar în privința pretențiilor înaintate împotriva acesteia, și nici într-un caz nu va putea condiționa întreruperea termenul de prescripție în cadrul acțiunii intentate în procedura contenciosului administrativ împotriva altei autorități publice locale - Consiliul con. Stăuceni.

La 08 septembrie 2016, Virschi Roman, reprezentat de avocatul Beiu Irina a declarat recurs împotriva deciziei instanțe de apel, solicitând admiterea acestuia,

casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu remiterea pricinii spre examinare în fond în prima instanță în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu decizia instanței de apel întrucât la emiterea acesteia instanța a aplicat și interpretat eronat normele de drept material.

Astfel, consideră că concluziile instanței de apel precum că intentarea unei acțiuni în instanța în privința unui pîrît necorespunzător, întrerupe curgerea termenului de prescripție în temeiul art. 277 alin. (1) Cod civil, înaintate împotriva pîrîtlui corespunzător, sunt argumente de interpretare liberă a legislației civile, fără a fi luate în considerație circumstanțele cauzei.

Mai indică că pentru întreruperea termenului de prescripție este necesar ca acțiunea să fie înaintată în instanța de judecată în modul stabilit de lege, adică cu aplicarea regulilor de competență generală și jurisdicțională, de formă și conținut al cererii, de achitare a taxei de stat, cât și a altor cerințe, prevăzute de actele normative, încălcarea cărora poate duce la refuz în primirea cererii și restituirea acesteia, pe când cererea de chemare în judecată depusă la Judecătoria Rîșcani Chișinău prin intermediul oficiului poștal la 23 iulie 2013 împotriva Primăriei com. Stăuceni, a fost acceptată spre examinare, fapt ce denotă că la momentul depunerii cererea de chemare în judecată nu avea careva neajunsuri.

Or, temei pentru omiterea termenului de prescripție au servit acțiunile incorecte ale judecătorului, care a primit spre examinare cererea de chemare în judecată înaintată împotriva Primăriei com. Stăuceni, care nu a stabilit termenul pentru corectarea neajunsurilor depistate, sau restituirea cererii de chemare în judecată ci a examinat cerere în pînă în final.

Mai indică că la cerere de chemare în judecată a anexat copia Deciziei nr.2/38 din 05 aprilie 2013 emisă de Consiliul com. Stăuceni ca circumstanță generală de fapt și de drept pe care și-a întemeiat pretențiile, în partea introductivă a acțiunii a indicat în calitate de pîrît Primăria com. Stăuceni, iar în partea rezolutivă a acțiunii înscris solicitarea privind anularea Deciziei 2/38 din 05 aprilie 2013 emise de către Consiliul com. Stăuceni.

Respectiv, consideră că la momentul primirii spre examinarea acțiunii de judecată, partea introductivă era în contradicție cu partea rezolutivă a acțiunii precum și cu probelor anexate pe care și-a întemeiat pretențiile.

Este de părerea că contrar prevederilor art. 22 din Legea contenciosului administrativ, care reglementează actele judecătorului după primirea cererii, la primirea cererii de chemare în judecată depusă la 23 iulie 2013 judecătorul nu a verificat dacă aceasta corespunde normelor art. 166, art. 167 CPC, sau verificînd și constatînd că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin.(1) lit. a), b), c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicînd persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordîndu-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor, în caz contrar, acțiunea nu se consideră depusă și împreună cu actele anexate se restituie reclamantului printr-o încheiere.

Totodată, invocînd prevederile art. art. 166, al (2), lit. e), 167 CPC, lit. c) CPC, care stabilește forma și cuprinsul cererii de chemare în judecată și actele care se anexează la cererea de chemare în judecată indică recurentul că termenul de prescripție poate fi omis doar din motive ce nu depind de voința părților, astfel, independent de expirarea termenului de prescripție, legea prevede repunerea în termen, cu scopul

acordării persoanei împuternicite a protecției. Repunerea în termen poate avea loc doar după expirarea termenului de prescripție.

În context susține că sunt eronate și contravin prevederilor art. art.14-17 din Legea contenciosului administrativ invocările instanței de apel precum că apelantul nu a probat probe pertinente și admisibile în confirmarea faptului că în perioadă 24 iunie 2013-23 iulie 2013 acesta a fost în imposibilitatea de a depune cerere de chemare în instanța de judecată, deoarece a primit decizie contestată la 26 aprilie 2013, la 23 mai 2013, a contestat-o cu cerere prealabilă, iar la data de 23 iulie 2013 s-a adresat în instanța de judecată cu respectarea termenului de 30 de zile prevăzut de art. art. 16, 17 din Legea contenciosului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din materialele cauzei copia deciziei instanței de apel din 31 mai 2016 a fost expediată participanților la proces, inclusiv recurentului Virschi Roman prin scrisoarea nr. 3a-41/16 din 05 iulie 2016 (f.d. 48), totodată actele cauzei nu conțin date ce ar confirma recepționarea acesteia de către destinatari.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul Virschi Roman s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 02 septembrie 2016 împotriva deciziei instanței de apel din 31 mai 2016, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Virschi Roman, reprezentat de avocatul Beiu Irina, este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Virschi Roman, reprezentat de avocatul Beiu Irina nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Virschi Roman, reprezentat de avocatul Beiu Irina asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Virschi Roman, reprezentat de avocatul Beiu Irina ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Virschi Roman, reprezentat de avocatul Beiu Irina se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță